

LBRIS

We know
books

Viorica Răduță

cum îngheață rochia miresei

ISBN: 978-606-752-007-

© Editura CHARMIDES / 2024
str. Mihai Eminescu 13, ap. 31
Bistrița, 420041, România Tel: 0263 236257
www.societateadeconcerte.org

Editor: Gavril Țărmure
DTP și copertă: Francisc Baja

CHARMIDES

2024

Cuprins

PARTEA I.

DESCHIDE PUMNUL DE PĂMÂNT DE ACASĂ

fereastra nu mai trece pe drum / 7

așa este fratele / 9

cum îngheață rochia miresei / 11

întunericului se uită la tine / 13

numărătoarea / 14

privirea / 16

costumul tatălui meu este mort / 18

târziu / 19

în pânțele orașului / 20

PARTEA A II-A.

RĂZBOIUL POARTĂ ROCHIA MIRESEI. DEPARTE

de la un timp vântul e câmp și moloz o piatră / 25

noaptea încăpuse pe sârma de rufe / 27

vântul de dimineață / 29

dacă privești / 30

cerul e prea înalt / 32

rochia / 34

bărbatul plecat din moarte / 35

întâi omul și-a învelit oasele / 36
un rând de piele / 38
trupul copilului e o bucată de gheață / 40
când femeia este deja noapte / 41
răscolit de pământ / 43
femeia își aude oasele / 44
în loc de lacrimi / 46
vârful rachetei / 48
împreună cu dimineața / 50
cum viața și moartea nu mai / 51
ești / 53
simte carnea / 55
să ții / 56
un câine / 57
live / 58
nici moartea nu are o lampă să vadă / 59
frigul / 60
se uită în sicriu / 61
noptile intră / 62
în tancuri / 63
bărbați și femei / 64
moartea se liniștește / 65
rochia / 67
îi atârnau gândurile morții / 69
nu am simțit nimic / 72
nu poți uita noaptea / 75
cizmele / 76
dintr-o femeie mutilată și violată întoarsă violată iar / 78

două zile mai multe / 80
anestezie / 82
rochia este / 84
ploaia intră în somn / 85
din mamă / 86
racheta ajunge fuga băiatului pe stradă / 88
viermii ieșeau din om / 90
ostaticii / 91

VIORICA RĂDUȚĂ a debutat cu poeme în SLAST, 1987, însoțite de prezentarea lui Mihai Coman. Debutază editorial cu volumul de versuri *Patimi după mine*, urmat de *lipsă la psalmi* în 2000, cu prefață de Cornel Ungureanu, apoi *Al 13-lea Iov* (2003), *când amintirile corpuri subtile* (2007), *Viață de apă de uscat* (2008), *cam toți murim* (Limes, 2010) și *Mama întreabă dacă stau până seara* (Limes, 2013). Urmează *Când se duc în uitare*, prefață de Gheorghe Grigurcu (Pleiade, 2015) *Arsura umblă după trup*, Editura Next Page (2018), *O sută și una de poezii* (Editura Academiei Române, 2019) *Ai moartea pe față* (Editura Casa de Pariuri Literare, 2021).

După prozele experimentale, *Înainte de exod* (1998) și *Irozi* (2001), autoarea publică romanul testimoniu *Hidrapulper* (2007) la Ideea Europeană, exact în momentul cel mai fierbinte al dezvăluirii de turnători (prezenți în carte cu reclamații „autentice”). *În exod*, proză de familie, numit inițial *Eu somnul*, apare la Cartea Românească, 2008, apoi *Mamamea moarte* (2008), Casa Cărții de Știință. Romanul *În două lumi* (Cartea Românească, 2013) ajunge în locul-nucleu de inspirație, un liceu ploieștean, „literatură subversivă”. În 2015 publică romanul *Vremea Moroiului*, în 2017 *Orașul închis* (Polirom), cu prezentare de Ștefan Borbely, în 2021 *Un calcan pe Lipscani* (Casa de Pariuri Literare), prezentare Christian Crăciun. A colaborat cu proza scurtă *Statuia Libertății și cuiele Muruzoaei* la volumul *Cartea orașelor*, (Humanitas, 2022), coordonator Andreea Răsuceanu.

Partea I.

deschide pumnul de pământ de acasă

fereastra nu mai trece pe drum

camera din față e mereu închisă
cu ziua miresei în ea

ca un gând în alt gând în altul
două vase de pământ cu gura închisă

deodată fereastra se dă la o parte
o suflare caldă stă pe buza vasului

trebuie că se uită la noi
bătrâni de zile
de noaptea închise în ele

camera e mereu la drum
drumul mamei drumul tatălui
și cine mai urmează

să umble prin aerul ținut în ace
cu fotografiile cu tot
și cu mirele
când probează costumul

cum să ne cunoască dacă umblăm împăiați
în formol
cu hainele pe noi cu frica

toate cusute în ace și
asistenta aruncă mațele într-o găleată
ziua s-a întins pe mobila de lemn
veche ca gândurile

camerele iau forma vaselor de pământ
cu omul înăuntru

așa este fratele

distanța nu se mai duce de la el
se duce soția
se duc fetele

el e mai subțire decât tăcerea
fiindcă vede somnul fetelor lui
somnul în care tremură toate culorile
aproape de zi

când trece podul
ține pustiul în loc de fereastră
cu o liniște deasupra
mă învelesc zice

între noi stă camera de zi
dar ziua se ridică de pe scaun chiar acum
și pleacă

noaptea ne strânge pielea

pielea fratelui trage pe el rugăciunea de dimineață
apoi haina
doar seara i se schimbă în jurul ochilor
ca la păsări

fereastra și drumul sunt pielea de pe scândură
o trage pe față
așa adoarme

în crăpăturile casei

cum îngheață rochia miresei

când ieși din ziua închisă în rochia mamei
care nu și-a mai cumpărat alta pentru că noi crescusem și

plecam din fotografiile cu bunicii plecam
dintre găștele care urcaseră noaptea pe carpeta din perete

aerul înghețase acolo

până dimineața ramurile se desfac singure

și cade ea înserarea și cade

vântul nu se așază decât în ploaie în aerul
care stă ca și gândul departe
așa treci în ziua următoare unde zăpada
e cât viscolul

de fapt ziua în care
omul cu laptele abia muls sapă o punte subțire spre oraș
lanterna mai leagănă pustiul la capăt
cum se înfășoară de ploi de rădăcinile lor
cu gheața lui cu gheața soției
depinde cine vine cu bicicleta

vine cu punte cu tot
cu fețele nou-născuților care cer lapte
din două în două zile

vine și moartea pune sticla cu lapte la scară
se uită la floarea miresei de sub gheața din curte
cu singurătate cu tot

ce să facă acum cu laptele muls dacă a doua zi nu mai e

după un timp îngheață și vântul
și rochia miresei

întunericului se uită la tine

de fapt în gol

împrejur dealurile
crescute din rădăcini

ziduri mâncate de o singură umbră
să bea din râul secăt
prins în fereastra mănăstirii

un sfert de ceas la dus un sfert la întors

seara sapă mai departe
mai departe e gândul
niște ziduri

toamna asta
toamna are pustiul pe față
fără margini să fie
la prima ninsoare de noiembrie
cu fața pământului și copiii plecați
peste calea ferată

prin rugăciune
zice
fata ei fata ei